

Sygn. akt I UK 339/14

POSTANOWIENIE

Dnia 17 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z odwołania A. W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
o prawo do emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 17 marca 2015 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 20 lutego 2014 r., sygn. akt III AUa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
przyznaje adwokat A. S. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego
w [...] kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł, powiększoną o podatek od
towarów i usług, tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej
udzielonej z urzędu skarżącemu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] – III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w wyrokiem z dnia 20 lutego 2014 r. oddalił apelację wnioskodawcy A. W. od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w B. z dnia 15 stycznia 2013 r. oddalającego odwołanie wnioskodawcy od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. z dnia 28 września 2012 r. odmawiającej mu prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny uznał za trafne i uzasadnione stanowisko organu rentowego, że wnioskodawca nie spełnił przesłanki posiadania okresu co najmniej 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach, wymaganego do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, o którym mowa w art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), ale udowodnił jedynie 11 lat 8 miesięcy i 28 dni pracy w warunkach szczególnych. Do tych okresów nie mogły zostać zaliczone okresy wykonywania przez wnioskodawcę prac galwanizacyjnych po rozwiązaniu stosunku pracy z Fabryką [...] Zakład Nr [...] w B. z dniem 30 kwietnia 1988 r. Wprawdzie prace galwanizacyjne były wymienione w poz. 76, działu III, wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r., tyle że wnioskodawca nie wykonywał ich już w ramach stosunku pracy, lecz w ramach prowadzonej działalności rzemieślniczej, a następnie działalności gospodarczej. Tymczasem do okresów pracy w szczególnych warunkach, o których mowa w art. 184 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 1 i 4 ustawy emerytalnej, a od rozmiaru których uzależnione jest prawo do emerytury na tej podstawie prawnej, zalicza się wyłącznie okresy takiej pracy wykonywanej na podstawie stosunku pracy.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego: 1/ art. 184 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 1, ust. 2 i ust. 4 ustawy emerytalnej w związku z § 4 ust. 1 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. przez błędną wykładnię i przyjęcie, jakoby skarżący nie spełniał wszystkich przesłanek do nabycia prawa do emerytury, 2/ art. 5 k.c. przez „bezpodstawne i sprzeczne z zasadą równości wobec prawa różnicowanie sytuacji osób ubezpieczonych wykonujących w rzeczywistości taką samą pracę poprzez bezpodstawne przyjęcie, jakoby ubezpieczony (...) nie spełniał wszystkich przesłanek do nabycia prawa do emerytury”. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi do rozpoznania „wobec uznania, iż powyższa skarga jest oczywiście uzasadniona”, a także o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości, zwolnienie skarżącego od ponoszenia kosztów postępowania w

całości oraz o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu według norm przepisanych wobec nieuiszczenia ich przez skarżącego w całości ani w części.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie nadawała się do przyjęcia jej do rozpoznania jako oczywiście bezzasadna. Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) wymaga wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274). Spełnienie tej przesłanki możliwe jest wyłącznie przy takim naruszeniu prawa, którego stwierdzenie nie wymaga dokonywania pogłębionej analizy prawnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2007 r., II UK 45/07, a także postanowienie z dnia 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07, oba dotychczas niepublikowane). W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania brak jest jakichkolwiek argumentów dla poparcia tezy o rozumianej w ten sposób oczywistej zasadności skargi, bowiem skarżący ograniczył się jedynie do wyrażenia stwierdzenia, że skarga jest oczywiście uzasadniona, gdyż „wyrok Sądu II instancji prowadzi do nierównego traktowania grupy zawodowej, jaka stanowią przedsiębiorcy”.

Tymczasem stanowisko Sądu Apelacyjnego, że prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym przysługuje wyłącznie tym ubezpieczonym, którzy legitymują się statusem pracownika, nie podlega dyskusji. Jest ono ugruntowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W wyroku z dnia 21 stycznia 2010 r., II UK 162/09, LEX nr 583806, Sąd Najwyższy wyjaśnił jednoznacznie, że przedstawione w art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ograniczenia prawa do wcześniejszej emerytury jedynie do wypadków świadczenia pracy w charakterze pracownika nie jest niezgodne z konstytucyjną zasadą równego traktowania. Z tej przyczyny prawo do emerytury w niższym wieku przysługuje wyłącznie pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym

charakterze, ale już nie przysługuje ubezpieczonym z tytułu zatrudnienia na podstawie innych stosunków prawnych (w tym prowadzenia działalności rzemieślniczej lub gospodarczej w szczególnych warunkach. W wyroku z dnia 25 stycznia 2005 r., I UK 142/04 (OSNP 2005 nr 17, poz. 272) Sąd Najwyższy potwierdził, że zawarte w art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ograniczenia prawa do wcześniejszej emerytury jedynie do świadczenia pracy w charakterze pracownika nie jest niezgodne z konstytucyjną zasadą równego traktowania (podobnie wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2005 r., I UK 300/04, OSNP 2006 nr 5-6, poz. 94). Wszystko to oznacza, że prawo do emerytury w niższym wieku przysługuje wyłącznie pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a nie przysługuje ubezpieczonym z tytułu zatrudnienia na podstawie innych stosunków prawnych, choćby wykonywali zatrudnienie w szczególnych warunkach (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2008 r., I UK 354/07, Monitor Prawa Pracy 2008 nr 10, s. 544). W konsekwencji nie występuje potrzeba kolejnego wyjaśniania zagadnienia prawnego, które zostało jednolicie rozstrzygnięte w wyżej powołanych judykatach najwyższej instancji sądowej.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzekając o zwrocie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu skarżącemu w postępowaniu kasacyjnym.